

TEST PITANJA IZ PSIHOLOGIJE I SOCIOLOGIJE

Doc. dr Olivera Kalajdžić
Mr sci. Gorica Vuksanović

TEST PITANJA IZ PSIHOLOGIJE

- 1. Psihologija je nauka o:**
 - a) psihičkim procesima
 - b) ponašanju
 - c) psihičkim procesima i ponašanju
 - d) funkcionisanju nervnog sistema.

- 2. Razvojem psihičkog života, kako pojedinca, tako i ljudske vrste bavi se:**
 - a) Opšta psihologija
 - b) Psihologija ličnosti
 - c) Razvojna psihologija
 - d) Socijalna psihologija.

- 3. Direktno izučavanje unutrašnjeg psihičkog života (psihičkih procesa ličnosti) moguće je pomoću:**
 - a) introspekcije
 - b) eksperimenta
 - c) posmatranja
 - d) sociometrijskog postupka.

- 4. Sistemsko i namjerno mijenjanje uslova u kojima se neka pojava javlja i posmatra karakteristika je:**
 - a) introspekcije
 - b) eksperimenta
 - c) posmatranja
 - d) sociometrisjkog postupk

- 5. Kada pri ponovnoj primjeni istog testa kod istih ispitanika dobijemo iste rezultate, onda kažemo da je taj test:**
 - a) objektivn
 - b) diskriminativn
 - c) valjan
 - d) pouzdan

6. Kada primjenom nekog testa možemo da utvrdimo i male razlike kod ispitanika u osobini koju mjerimo, onda kažemo da je taj test:

- a) objektivan
- b) diskriminativan
- c) valjan
- d) pouzdan

7. Kada test mjeri tačno ono čemu je namijenjen kažemo da je:

- a) objektivan
- b) diskriminativan
- c) valjan
- d) pouzdan

8. Kada rezultati mjerenja nekim testom, zavise samo od onoga što se mjeri, a ne i o onom ko mjeri (ko rezultate sredjuje i ocjenjuje), onda kažemo da je taj test:

- a) objektivan
- b) diskriminativan
- c) valjan
- d) pouzdan.

9. Projekтивne tehnike se ubrajaju u:

- a) testove sposobnosti
- b) testove ličnosti
- c) testove znanja
- d) sociometrijske testove

10. Za ispitivanje odnosa koji vladaju među članovima male grupe, koristi se:

- a) test mentalne sposobnosti
- b) test ličnosti
- c) test znanja
- d) sociometrijski test.

11. Aritmetička sredina spada u:

- a) mjere srednje vrijednosti
- b) mjere varijabilnosti
- c) mjere korelacije
- d) mjere disperzije.

12. Mjera varijabilnosti je:

- 1. aritmetička sredina
- 2. koeficijent korelacije
- 3. medijana
- 4. standardna devijacija.

13. Između -1 standardne devijacije do +1standardne devijacije u normalnoj raspodjeli rezultata (idealnoj, teorijskoj raspodjeli) imamo oko:

- a) 68% rezultata
- b) 34% rezultata
- c) 27% rezultata
- d) 95% rezultata

14. Nervni sistem se dijeli na:

- a) centralni i periferni
- b) mozak i kičmenu moždinu
- c) somatski i autonomni
- d) simpatički i parasimpatički.

15. Kičmena moždina je dio:

- a) autonomnog nervnog sistema
- b) somatskog nervnog sistema
- c) centralnog nervnog sistema
- d) perifernog nervnog sistema.

16. Provođenje nervnih impulsa iz čulnih organa do centralnog nervnog sistema vrši se preko:

- a) endokrinog sistema
- b) nervnog sistema
- c) cirkulatornog sistema
- d) mišićnog sistema.

17. Neuroni koji provode nervne impulse od periferije tijela, tj. čulnih organa ka određenom centru u mozgu nazivaju se:

- a) eferentnim nervima
- b) aferentnim nervima
- c) motornim nervima
- d) autonomnim nervima.

18. Centri za sluh nalaze se u:

- a) potiljačnom dijelu moždane kore
- b) sljepoočnom dijelu moždane kore
- c) čeonom dijelu moždane kore
- d) tjemenom dijelu moždane kore.

19. Centri za vid nalaze se u:

- a) potiljačnom dijelu moždane kore
- b) sljepoočnom dijelu moždane kore
- c) čeonom dijelu moždane kore
- d) tjemenom dijelu moždane kore.

20. Rastom i razvitkom osobe upravlja hormon:

- a) štitne žlijezde
- b) nadbubrežne žlijezde
- c) polne žlijezde
- d) hipofize.

21. Tiroksin je hormon:

- a) nadbubrežne žlijezde
- b) hipofize
- c) polne žlijezde
- d) štitne žlijezde.

22. Adrenalin je hormon:

- a) nadbubrežne žlijezde
- b) hipofize
- c) polne žlijezde
- d) štitne žlijezde.

23. Naslijeđeni mehanizmi ponašanja koji se malo ili gotovo nimalo mijenjaju tokom života su:

- a) Navike
- b) Instinkti

24. Psihički proces koji omogućuje čovjeku da se vješto snalazi i orjentiše u svakodnevnom životu i da uspješno klasifikuje predmete i događaje zove se:

- a) emocionalni proces
- b) saznavni proces
- c) konativni proces
- d) voljni proces.

25. U saznavne procese ne spada:

- a) pamćenje
- b) opažanje
- c) mišljenje
- d) motivacija

26. Opažaj je:

- a) doživljaj i saznanje cjeline predmeta
- b) neka osobina predmeta
- c) samo dio osjeta
- d) izolovana osobina likova.

27. Usmjerenost psihičke aktivnosti na samo određene draži i njihovu selekciju nazivamo:

- a) opažanjem
- b) pažnjom
- c) učenjem
- d) pamćenjem.

28. Relativno trajna promjena ponašanja koja je rezultat prethodnog iskustva i aktivnosti organizma definiše se kao:

- a) učenje
- b) pažnja
- c) opažanje
- d) mišljenje.

29. Relativno trajno slabljenje odgovora ili osjetljivosti za draži kao rezultat njihovog ponavljanja bez potkrepljivanja, naziva se:

- a) senzitizacija
- b) habituacija
- c) utiskivanje
- d) učenje uviđanjem.

30. Povećanje osjetljivosti i spremnosti da se reaguje na određene draži, naziva se:

- a) navikavanje
- b) utiskivanje
- c) habituacija
- d) senzitizacija.

31. Odgovori (ponašanja) koja su urođeni, tj. živo biće ih je donijelo sa sobom na svijet, te za njih nije potrebno nikakvo učenje zovu se:

- a) безусловni refleksi
- b) безусловne draži
- c) uslovni refleksi
- d) uslovne draži.

32. Uslovne reflekse prvi je proučavao:

- a) Behterov
- b) Votson
- c) Pavlov
- d) Albert.

33. U eksperimentu sa malim Albertom, kao uslovna draž korišten je:

- a) miš
- b) snažan zvuk
- c) hrana
- d) zvono.

34. Emocionalno uslovljavanje, tj. kako se uče strahovi proučavao je:

- a) Votson
- b) Albert
- c) Torndajk
- d) Bandura.

35. Torndajkov ogled sa mačkama primjer je:

- a) učenja uslovljavanjem
- b) učenja putem pokušaja i pogrešaka
- c) učenja uviđanjem
- d) učenja po modelu.

36. Da bi opisao način rješavanja problema kod antropoidnih majmuna, pojam uviđanja uveo je:

- a) Pavlov
- b) Votson
- c) Keler
- d) Bandura

37. Pojam učenja po modelu uveo je:

- a) Pavlov
- b) Bandura
- c) Votson
- d) Torndajk.

38. Proces stvaralačkog mišljenja, prema Kreču i Kračfildu, prolazi kroz:

- a) 3 faze
- b) 4 faze
- c) 5 faza
- d) 6 faza

- 39. Faza u procesu stvaralačkog mišljenja, u kojoj dolazi do testiranja glavnih ideja do kojih se došlo, tj. do testiranja rješenja problema i postavljenih hipoteza, zove se:**
- a) faza inkubacije
 - b) faza iluminacije
 - c) faza verifikacije
 - d) faza preparacije.
- 40. Faza u procesu stvaralačkog mišljenja, u kojoj započinje „igra“ ideja, gdje se razmatraju sva stanovišta za rješenje problema, zove se:**
- a) faza verifikacije
 - b) faza iluminacije
 - c) faza preparacije
 - d) faza inkubacije.
- 41. Uticaj nekog ranijeg učenja i iskustva na neko kasnije učenje i iskustvo, naziva se:**
- a) smisaono učenje
 - b) transfer učenja
 - c) plato u učenju
 - d) verbalno učenje.
- 42. Kada ono što smo ranije učili ometa i otežava sadašnje učenje, riječ je o:**
- a) platou u učenju
 - b) retroaktivnoj inhibiciji
 - c) proaktivnoj inhibiciji
 - d) učenju napamet.
- 43. Kada učenje jednog sadržaja ometa pamćenje onog sadržaja koji smo ranije naučili, riječ je o:**
- a) platou u učenju
 - b) retroaktivnoj inhibiciji
 - c) proaktivnoj inhibiciji
 - d) učenju napamet.
- 44. Karakteristika kratkoročnog pamćenja nije:**
- a) to je primarno ili radno pamćenje
 - b) karakteriše se svjesnošću i stabilnošću
 - c) zavisi od ponavljanja i vježbanja
 - d) stabilno je.

45. Karakteristika dugoročnog pamćenja nije:

- a) traje veoma dugo
- b) neograničenog je kapaciteta i počiva na smisaonoj organizaciji materijala
- c) sadržaji pamćenja su organizovani u smisaone cjeline
- d) nije moguća promjena i modifikacija sadržaja pamćenja pod uticajem interferencije, represije i zaboravljanja.

46. Povezivanje karakteristika nekog predmeta, bića ili pojave u jednu cjelinu, tako da ta cjelina predstavlja bitne karakteristike koje se mogu naći u svakom pojedinačnom primjeru te pojave, bića ili predmeta, naziva se:

- a) generalizacija
- b) analiza
- c) upoređivanje
- d) sinteza.

47. Koordinacija pokreta i brzina reagovanja, važni su za procjenu:

- a) senzornih sposobnosti
- b) psihomotornih sposobnosti
- c) fizičkih sposobnosti
- d) intelektualnih sposobnosti.

48. O umnoj zaostalosti (mentalnoj retardaciji) govorimo kada je količnik inteligencije ispod:

- a) 60
- b) 80
- c) 70
- d) 65

49. Umjeren mentalna zaostalost je ona kod koje se količnik inteligencije kreće u intervalu:

- a) 50 – 69
- b) 35 – 49
- c) 20 – 34
- d) ispod 20.

50. Gledište da inteligencija nije jedinstvena mentalna sposobnost, te da postoji najmanje 7 velikih kategorija inteligencije koje su nezavisne jedna od druge, zastupa:

- a) Bine
- b) Gardner
- c) Spirman
- d) Katel.

51. Teorija sposobnosti, koja pretpostavlja postojanje jednog opšteg ili G faktora i veći broj specifičnih ili S faktora, je:

- a) Spirmanova teorija sposobnosti
- b) Terstonova teorija sposobnosti
- c) Katelova teorija sposobnosti
- d) Gardnerova teorija sposobnosti.

52. Terstonov verbalni faktor ne odnosi se na:

- a) sposobnost razumijevanja riječi
- b) sposobnost verbalnog zaključivanja
- c) sposobnost razumijevanja odnosa među riječima
- d) sposobnost pamćenja slova ili riječi.

53. Prema Terstonu, faktor koji se odnosi na sposobnost pronalaženja nekog pravila među datim podacima, naziva se:

- a) faktor rezonovanja
- b) perceptivni faktor
- c) faktor indukcije
- d) faktor memorije.

54. Teoriju o fluidnoj i kristalizovanoj inteligenciji, razvio je:

- a) Katel
- b) Spirman
- c) Gardner
- d) Terston.

55. Sadržinu fluidne inteligencije ne čini:

- a) sposobnost izvođenja novih relacija
- b) fleksibilnost zaključivanja
- c) opšte rezonovnje ili sposobnost rješavanja problema
- d) opšta informisanost.

56. Fluidna inteligencija je pod uticajem:

- a) faktora učenja
- b) kulturnih činilaca
- c) neurofiziološke dispozicije
- d) iskustva.

57. Od navedenog, u Gardnerovom modelu višestruke inteligencije, ne nalazi se:

- a) fluidna inteligencija
- b) muzičko-ritmička inteligencija
- c) interpersonalna inteligencija
- d) vizuelno-prostorna inteligencija.

58. Inteligencija koja se odnosi na sposobnost da se radi i živi u grupi, odnosno na sposobnost da se prepoznaju osjećanja i namjere drugih ljudi i razumiju njihovi motivi i emocije, prema Gardneru naziva se:

- a) intrapersonalna inteligencija
- b) interpersonalna inteligencija
- c) logičko-matematička inteligencija
- d) tjelesno-kinestezička inteligencija.

59. Emocionalno stanje koje se naglo javlja i ima buran tok, a istovremeno je praćeno i jako vidljivim tjelesnim promjenama, naziva se:

- a) temperament
- b) raspoloženje
- c) karakter
- d) afekat.

60. Stanovište da pored tjelesnih promjena i kognitivni faktori odlučuju o doživljaju određene emocije, potiče iz:

- a) Šahterove teorije
- b) Langeove teorije
- c) Džemsove teorije
- d) Bardove teorije.

61. U organske (biološke) motive ne spada:

- a) motiv gladi
- b) motiv žeđi
- c) motiv sna
- d) motiv radoznalosti.

62. U grupu ličnih motiva ne spada:

- a) motiv za afirmacijom
- b) altruistički motiv
- c) motiv za samopotvrđivanjem
- d) motiv za ličnim identitetom.

63. U društvene motive ne spada:

- a) potreba za emocionalnom vezanošću
- b) potreba za društvom
- c) altruistički motiv
- d) motiv za afirmacijom.

64. Teorija o funkcionalnoj autonomiji motiva, potiče od:

- a) Olporta
- b) MekDugala
- c) Maslova
- d) Lorensa.

65. Najpoznatija hijerarhija motiva, potiče od:

- a) Olporta
- b) MekDugala
- c) Maslova
- d) Lorensa.

66. U osnovi ili bazi Maslovljeve piramide motiva, nalaze se:

- a) potreba za sigurnošću
- b) potreba za samoaktualizacijom
- c) potreba za pripadanjem i ljubavlju
- d) biološke potrebe.

67. Na vrhu Maslovljeve piramide motiva, nalazi se:

- a) potreba za sigurnošću
- b) potreba za samoaktualizacijom
- c) potreba za pripadanjem i ljubavlju
- d) biološke potrebe.

68. Emocionalno stanje koje se javlja kad prepreke spriječavaju zadovoljenje neke naše želje, potrebe, cilja ili očekivanja, nazivamo:

- a) konfliktom
- b) agresijom
- c) frustracijom
- d) strahom.

69. Kada se dvije ili više nespojivih ili suprotstavljenih potreba jave istovremeno i zbog toga se sukobljavaju, govorimo o:

- a) konfliktima
- b) frustraciji
- c) frustracionoj toleranciji
- d) agresiji.

70. Prema Levinu postoje:

- a) dvije vrste konfliktnih situacija
- b) tri vrste konfliktnih situacija
- c) četiri vrste konfliktnih situacija
- d) pet vrsta konfliktnih situacija.

71. Kada neka osoba treba da se opredijeli između dva jednako neprivlačna cilja, govorimo o:

- a) konfliktu dvostrukog privlačenja
- b) konfliktu dvostrukog izbjegavanja
- c) konfliktu istovremenog privlačenja i odbijanja.

72. Mehanizam odbrane kod koga dolazi do preusmjerenja energije sirovih i neprihvatljivih nagona u prihvatljive ciljeve i motive, naziva se:

- a) sublimacija
- b) projekcija
- c) racionalizacija
- d) pomjeranje.

73. Kada se vlastite osobine ličnosti pripisuju drugima, riječ je o mehanizmu odbrane koji nazivamo:

- a) regresija
- b) identifikacija
- c) projekcija
- d) negacija.

74. Mehanizam odbrane kod koga dolazi do vraćanja na niže načine reagovanja koji su bili karakteristični za neke ranije načine ponašanja, naziva se:

- a) sublimacija
- b) projekcija
- c) racionalizacija
- d) regresija.

75. Mehanizam odbrane kod koga dolazi do obrtanja neželjenih misli, osjećanja ili nagona u njihove suprotnosti, naziva se:

- a) identifikacija
- b) projekcija
- c) reakciona formacija
- d) potiskivanje.

76. Kada se naša agresija zbog neuspjeha usmjeri ne prema stvarnom izvoru frustracije i neuspjeha, već prema nekom drugom objektu ili osobi, riječ je o mehanizmu odbrane:

- a) poricanje
- b) pomjerenje
- c) regresija
- d) projekcija.

77. Id, kao nesvjesni dio ličnosti, odnosi se na:

- a) moralno ponašanje
- b) pamćenje
- c) mišljenje
- d) nagone.

78. Super-ego, kao treća instanca u strukturi ličnosti prema Frojdu, odnosi se na:

- a) instinkte
- b) nagone
- c) pamćenje
- d) moralno ponašanje.

79. Tipologija ličnosti, po kojoj se svi ljudi mogu razvrstati u dvije kategorije ili dva tipa ličnosti (introverte i ekstroverte), potiče od:

- a) Frojda
- b) Junga
- c) Šprangera
- d) Olporta.

80. Introvertnu ličnost ne karakteriše:

- a) povučенost i zatvorenost u ispoljavanju emocija
- b) suzdržljivost
- c) sklonost svojim razmišljanjima i unutrašnjim doživljajima
- d) otvorenost u ponašanju.

81. Ekstrovertnu ličnost karakteriše:

- a) interesovanje za socijalne aktivnosti i druženje
- b) suzdržljivost
- c) povučенost i zatvorenost u socijalnim kontaktima
- d) sklonost svojim razmišljanjima i unutrašnjim doživljajima.

82. Ekstrovertnu ličnost ne karakteriše:

- a) interesovanje za druženje
- b) otvorenost u ponašanju
- c) spremnost na akciju i saradnju sa drugima
- d) sklonost mašti, imaginaciji i samoanalizi.

83. Tipologija ličnosti prema dominantnim vrijednostima, potiče od:

- a) Frojda
- b) Junga
- c) Šprangera
- d) Olporta.

84. Osobe kod kojih preovlađuju i dominiraju interesovanja za ono što je praktično i korisno, prema Šprangerovoj tipologiji ličnosti spadaju u:

- a) društveni tip
- b) teorijski tip
- c) ekonomski tip
- d) estetski tip.

85. Osobe kod kojih dominira interesovanje za shvatanje i razumijevanje jedinstva univerzuma i koje vole da se bave mističnim doživljajima, prema Šprangerovoj tipologiji ličnosti spadaju u:

- a) teorijski tip
- b) društveni tip
- c) religijski tip
- d) politički tip.

86. Za idiografski pristup u izučavanju ličnosti, gdje nema mjesta za tipologije i kategorije, jer je svaka ličnost nešto jedinstveno i neponovljivo, zalaže se:

- a) Olport
- b) Jung
- c) Ajzenk
- d) Špranger.

87. Nagle i jake reakcije i snažne, nestabilne i promjenljive emocije, karakteristika su:

- a) kolerika
- b) sangvinika
- c) flegmatika
- d) melanholika.

88. Osobe koje karakteriše sporo reagovanje, slab intenzitet osjećanja, kao i mirnoća i staloženost u ponašanju, svrstavamo u:

- a) kolerike
- b) sangvinike
- c) flegmatike
- d) melanholike.

89. Osobe koje brzo reaguju, ali osjećanja im nisu tako jaka i ne traju dugo, sklona su ka vedrom raspoloženju, optimizmu, društvenosti, svrstavamo u:

- a) kolerike
- b) sangvinike
- c) flegmatike
- d) melanholike.

90. Sporo reagovanje, sa intenzivnim i dzgim neprijatnim i tužnim osjećanjem, karakteristika je:

- a) kolerika
- b) sangvinika
- c) flegmatika
- d) melanholika.

91. Karakternim crtama se ne opisuje:

- a) voljno ponašanje
- b) socijalni stavovi
- c) vrijednosti
- d) emocionalno ponašanje.

92. Stavovi koji su činjenično manje ili nikako utemeljeni, a koji su praćeni jakim emocijama, a koje je teško mijenjati, nazivaju se:

- a) predrasude
- b) stereotipi.

93. Prema Frojdu, najvažniji period za razvoj ličnosti je:

- a) prve tri godine života
- b) prvih pet godina života
- c) prvih 7 godina života
- d) pubertet.

94. Da je učenje glavni faktor razvoja ličnosti, smatraju:

- a) Psihoanalitičari
- b) Bihejvioristi
- c) Kognitivisti
- d) Humanisti.

95. Kelijeva teorija ličnosti pripada:

- a) psihoanalitičkim teorijama
- b) biheviorističkim teorijama
- c) kognitivnim teorijama.
- d) humanističkim teorijama.

96. Rodžersova teorija ličnosti pripada:

- a) psihoanalitičkim teorijama
- b) biheviorističkim teorijama
- c) kognitivnim teorijama
- d) humanističkim teorijama.

97. Maslovljeva teorija ličnosti pripada:

- a) psihoanalitičkim teorijama
- b) biheviorističkim teorijama
- c) kognitivnim teorijama.
- d) humanističkim teorijama.

98. U neuroze ne spada:

- a) fobija
- b) anksiozni poremećaji
- c) prisilne radnje
- d) shizofrenija.

99. U psihoze spada:

- a) Opsesivno-kompulsivni poremećaj
- b) anksiozni poremećaj
- c) fobija
- d) shizofrenija.

100. Otuđenost od realnosti, karakteristika je:

- a) neuroza
- b) psihoza.

TEST PITANJA IZ SOCIOLOGIJE

1. Bramani, kšatrije, vajsije i sudre su nazivi za:

- a) posebne rodove vojske u srednjoevropskoj Srbiji
- b) osnovne klase u tradicionalnom indijskom društvu
- v) svešteneičke rangove u hinduizmu
- g) staleže koji čine demos u Periklovoj Atini

2. Najznačajnije statusne grupe su:

- a) porodica, rod, bratstvo
- b) plemena, narodi, nacije
- v) klase, slojevi, elite
- g) nijedan odgovor nije tačan

3. Metodološko načelo da društvene pojave treba posmatrati kao stvari, karakteristično je za:

- a) pozitivizam
- b) interakcionizam
- v) fenomenologiju
- g) etnometodologiju

5. Postulate funkcionalnog jedinstva društva, univerzalne funkcionalnosti i funkcionalne neophodnosti formulisao je:

- a) Martin Luter
- b) Tomas Mor
- v) Robert Merton
- g) Tomazo Kmpanela

5. Horkhajmer, Adorno, Markuze, Habermas....pripadaju:

- a) grupi „Plavi jahači“
- b) pokretu „Zenit“
- v) frankfurtskom krugu

6. U cilju ograničavanja samovolje vlastodržaca, Monteskje predlaže podjelu vlasti na:

- a) federalnu, republičku i opštinsku
- b) kraljevsku, papsku i vojnu
- v) zakonodavnu, izvršnu i sudsku
- g) kraljevsku, lordovsku (senat) i municipalnu

7. Zabrana prikazivanja Boga ljudi i životinja, karakteristična je za sakralnu umjetnost:

- a) Protestantizam
- b) Islam
- v) Budizam
- g) Dadaizam

8. „Otvorenim“ društvom naziva se:

- a) društvo koje karakteriše visoka stopa migracije stanovništva
- b) društvo koje karakteriše visoka stopa društvene mobilnosti
- v) udruženje koje regrutuje svoje članstvo nezavisno od rasne, rodne i klasne pripadnosti
- g) društvo koje ne živi u izolaciji

9. Uz bogatstvo i prestiž, treći element društvenog položaja je:

- a) obrazovanje
- b) klasna pripadnost
- v) stil i ukus
- g) društvena moć

10. Mihelsov „gvozdeni zakon oligarhije“ odnosi se na:

- a) društvene promjene na prelazu iz bronzanog u gvozdeno doba
- b) koncentraciju moći u vrhu društvenih organizacija, posebno političkih partija
- v) povećanje produktivnosti rada, putem pooštavanja radne discipline
- g) preduzimanje naftne privrede od strane tajkuna u ruskoj tranziciji

11. Koji od navedenih mislilaca smatra da su pripadnici elite po prirodi sposobniji od pripadnika mase:

- a) Rajt Mils
- b) Vilfredo Pareto
- v) Maks Veber
- g) Mahatma Gandi

12. Podjela društva na slojeve zasniva se na:

- a) društvenom položaju
- b) strukturi moći u grupi
- v) stepenu prisnosti između članova grupe
- g) stepenu formalizacije odnosa između članova grupe

13. Ideja o trodimenzionalnom raslojavanju društva, po osnovu klase, statusa i partije, pripisuje se:

- a) K. Marksu
- b) M. Veberu
- v) M. Fukou
- g) I. Gofmanu

14. „Neolitska revolucija“ je naziv za:

- a) ustanak Jevreja u doba vavilonskog ropstva
- b) nastanak velikih industrijskih gradova
- v) nastanak prvih trajnih seoskih naseobina
- g) nastanak postmoderne književnosti

15. O tri nivoa primjene uporednog metoda u sociologiji, govorio je:

- a) Platon
- b) Velaskez
- v) Dirkem
- g) Šenberg

16. Poliandrija je:

- a) oblik braka u kome jedan muškarac stupa u bračne odnose sa više žena
- b) brak između dva ili više muškaraca
- v) brak jedne žene sa više muškaraca
- g) obred vezan za sahranu pripadnika najvišeg staleža u polinezijskim društvima

17. Na otkrivanju neophodnih i dovoljnih uslova pojava zasniva se:

- a) operacionalizacija
- b) naučno objašnjenje
- v) uporedni metod
- g) analiza sadržaja

18. Razliku između dva tipa društvenosti, Zajednice i Društva, naročito je naglasio:

- a) Jan Hus
- b) Nikola Tesla
- v) Ferdinand Tenis
- g) Toma Akvinski

19. Vornerovo istraživanje društvene slojevitosti ilustruje:

- a) klasno-konfliktni model društvene strukture
- b) elitistički model društvene strukture
- v) stratifikacijski model društvene strukture
- g) samoupravno-socijalistički model društvene strukture

20. Kalvinisti, metodisti, baptisti, prezbiterijanci jesu:

- a) pripadnici posebnih redova unutar rimokatoličke crkve
- b) protestanti
- v) ortodoksni Jevreji
- g) rano-hrišćanske zajednice u Judeji i Maloj Aziji

21. Brama, Višnu i Šiva su vrhovna božanstva u:

- a) lamaizmu
- b) politeizmu
- v) hinduizmu
- g) budizmu

22. Glavni element prostorne strukture društva su:

- a) klase
- b) države
- v) naselja

23. Maks Veber je utemeljivač:

- a) stratifikacionog modela strukture društva
- b) klasno-konfliktnog modela strukture društva
- v) elitističkog modela strukture društva

24. Po kom kriterijumu je izvršena podjela društva na proste i složene?

- a) prema obliku vladavine
- b) prema strukturi društva
- v) prema karakteru političkih odnosa

25. Koji se model društvene pojave zasniva na ideji da se u društvu može uočiti stalni kontinuirani razvoj od prostih ka sve složenijim oblicima društvene organizacije?

- a) evolucionistički
- b) difuzionistički
- v) ciklični

26. Koja od navedenih tehnika se ne koristi za prikupljanje podataka u sociološkim istraživanjima:

- a) posmatranje
- b) anketa
- v) posmatranje sa učestvovanjem
- g) sociogram

27. Koji od navedenih mislilaca je prvi uočio značaj podjele rada u društvu:

- a) Platon
- b) Karl Marks
- v) Emil Dirkem
- g) Avgustin

28. Robert Maltus je smatrao da se nesklad između rasta stanovništva i rasta sredstava za život može uravnotežiti:

- a) kontrolom rađanja
- b) prirodnim katastrofama i ratovima
- v) migracijama u nenaseljene oblasti
- g) povećanjem obradivih površina

29. "Bijela kuga" je naziv za:

- a) sidu i druge seksualno prenosive bolesti modernog doba
- b) pojavu visoke stope mortaliteta na nekom području
- v) pojavu niske stope fertiliteta
- g) smanjenje populacije prouzrokovano snižavanjem stope nataliteta u odnosu na stopu mortaliteta

30. Poliginija je:

- a) oblik braka u kome jedna žena stupa u bračne odnose sa grupom muškaraca
- b) oblik braka u kome jedan muškarac stupa u bračne odnose sa više žena
- v) mitsko božanstvo plodnosti kod Etruraca i Rimljana
- g) brak između dvije ili više žena

31. Jovan Cvijić je, za objašnjenje društvenih pojava ,posebno isticao značaj:

- a) individualno psiholoških činilaca
- b) kolektivno psiholoških činilaca
- v) istorijskih činilaca
- g) geografskih činilaca

32. Najznačajnije statusne grupe su:

- a) porodica, rod, bratstvo
- b) plemena, narodi, nacije
- v) klase, slojevi, elite
- g) nijedan odgovor nije tačan

33. Prema strukturi i moći, društvene grupe mogu biti:

- a) velike i male
- b) zatvorene i otvorene
- v) autoritarne i egalitarne
- g) nijedan odgovor nije tačan

34. Organizacija vlasti u plemenu je:

- a) patrimonijalna
- b) kvatrimonijalna
- v) multimonijalna
- g) nijedan odgovor nije tačan

35. Narod je:

- a) skupina većeg broja plemena koja žive na istoj teritoriji
- b) skupina većeg broja rodova koji žive na udaljenim teritorijama
- v) skupina ljudi koje povezuju identični politički stavovi
- g) nijedan odgovor nije tačan

36. Nacije nastaju u okviru:

- a) prvobitne ljudske zajednice
- b) modernih institucija građanskog društva
- v) nadplemenskih saveza
- g) nijedan odgovor nije tačan

37. Animizam je:

- a) vjerovanje u duše i duhove
- b) vjerovanje u moć prirode
- v) vjerovanje u boga
- g) nijedan odgovor nije tačan

38. Monoteizam je:

- a) vjerovanje u jednu dušu
- b) vjerovanje u više bogova
- v) vjerovanje u jednog boga
- g) nijedan odgovor nije tačan

39. Obred je:

- a) estetska strana religije
- b) duhovna strana religije
- v) praktična strana religije
- g) nijedan odgovor nije tačan

40. Kič je:

- a) vrhunsko umjetničko delo
- b) surogat umjetnosti
- v) proizvod slikarske kičice
- g) nijedan dogovor nije tačan

41. Masovnu kulturu odlikuje:

- a) elitizam
- b) avangardizam
- v) kosmopolitizam
- g) nijedan odgovor nije tačan

42. Kult se nužno vezuje za:

- a) dugi post
- b) izgovaranje molitve
- v) obožavanje nečeg čulno opipljivog
- g) nijedan odgovor nije tačan

43. Otkrivene monoteističke religije su:

- a) hrišćanstvo, totemizam, animizam
- b) budizam, jevrejstvo, hrišćanstvo i islam
- v) protestantizam, pravoslavlje
- g) naturalizam, đainizam, hrišćanstvo

44. Tabu je:

- a) predmet obožavanja u naturizmu
- b) stroga zabrana, koja se smatra svetom i natprirodnom
- v) ritual u magijskom vjerovanju
- g) nijedan odgovor nije tačan

45. Za harmoničan društveni razvoj najbolji su:

- a) ekstra povoljni prirodni uslovi
- b) uslovi povoljni za eksploataciju prirode
- v) raznovrsni i umjereno povoljni uslovi
- g) topla klima

45. Prema načinu uspostavljanja, uređivanja i održavanja odnosa među supružnicima, brak može biti:

- a) faktički
- b) monogaman
- v) grupni

47. Savremena porodica je:

- a) proširena srodnička skupina
- b) proizvodna skupina
- v) ekonomsko potrošačka skupina

48. Etničke zajednice su karakteristične po:

- a) zajedničkom jeziku
- b) biološkom srodstvu
- v) zajedničkim ekonomskim interesima

49. Nacije su nastale:

- a) sa pojavom države
- b) u okviru modernog građanskog društva
- v) sa pojavom robnovčane privrede
- g) kao posljedica pojave monoteizma

50. Moderne nacije treba da poštuju jedno od univerzalnih načela:

a) Svaki narod ima pravo na nacionalnu državu pod uslovom da time ne ugrožava ni spolja, ni iznutra nacionalnu državu drugog naroda.

b) Svaki narod ima pravo na nacionalnu državu, pod uslovom da ima isto etničko porijeklo i zajedničku religiju.

51. Zajednička karakteristika magije i religije je:

- a) redovno obavljanje obreda
- b) kontrola više sile
- v) vjerovanje u postojanje moćne sile

52. Prvobitni oblici religioznosti su:

- a) politeizam
- b) animizam i naturalizam
- v) idolopoklonstvo
- g) homeopatska i imitativna magija

53. Monoteistička religija je:

- a) Hinduizam
- b) Taoizam
- v) Judaizam
- g) Animizam

54. Univerzalne religije nisu:

- a) eshatološke
- b) soteriološke
- v) etničke

55. Zaokružiti jednu univerzalnu monoteističku religiju:

- a) srpsko Pravoslavlje
- b) Judaizam
- v) Islam
- g) Konfučijanizam

56. Koji pojam ne pripada obelježjima masovne kulture:

- a) kosmopolitizam
- b) elitizam
- v) homogenizacija
- g) serijska proizvodnja

57. Da li kultura masovnog društva zavisi od tehnološkog razvoja?

- a) da
- b) ne

58. Kič:

- a) umanjuje vrijednosti svih oblika kulture
- b) umanjuje vrijednosti umjetnosti
- v) umanjuje vrijednosti nauke i filozofije

59. Monteskejeva ideja o podjeli vlasti, podrazumijeva podjelu na:

- a) božansku (papsku) i zemaljsku (kraljevsku) vlast
- b) vojnu, vjersku i političku vlast
- v) zakonodavnu, izvršnu i sudsku
- g) porodičnu, plemensku i nacionalnu (državnu) vlast

60. Stroga zabrana koja se smatra svetom, i praćena je odlučnim sankcijama, naziva se:

- a) kult
- b) tabu
- v) totem
- g) fetiš

61. Teorijsko stanovište, koje polazi od nepomirljive suprotnosti različitih interesa koja nužno vodi ka sukobima, naziva se:

- a) organsko-integrativno stanovište
- b) konfliktno
- v) interakcijsko
- g) etnometodološko stanovište

62. Prvobitni Kantov naziv za sociologiju bio je:

- a) socijalna filozofija
- b) narodna psihologija
- v) socijalna fizika
- g) sociobiologija

63. Insistiranje na razlikovanju manifestnih i latentnih funkcija društvenih pojava, vezuje se za:

- a) R. Mertona
- b) E. Froma
- v) M. Fukoa
- g) E. Gidensa

64. Kao zamjenu za eksperiment u društvenim naukama, Dirkem predlaže:

- a) sociometriju
- b) posmatranje sa učestvovanjem
- v) analizu sadržaja
- g) uporedni metod

65. Proučavanje društvenih interakcija licem u lice u svakodnevnom životu, predmet je:

- a) mikrosociologije
- b) makrosociologije
- v) etnometodologije
- g) funkcionalne analize

66. Prema strukturi moći, društvene grupe se dijele na:

- a) primarne i sekundarne
- b) autoritarne i egalitarne
- v) formalne i neformalne
- g) klase, staleže i kaste

67. Prihvatanje Svetog Pisma kao jedinog legitimnog izvora vjere i njegova otvorenost za tumačenje svakom vjerniku, odlikuje:

- a) karolicizam
- b) protestantizam
- v) judaizam
- g) lamaizam

68. „Neolitska revolucija“ je naziv za:

- a) ustanak Jevreja u vrijeme Vavilonskog ropstva
- b) nastanak velikih industrijskih gradova
- v) odvajanje protestantizma od katolicizma u doba M. Lutera
- g) nastanak prvih trajnijih seoskih naseobina

69. Tora, Talmud, inagoga, rabin... povezani su sa vjerskom praksom:

- a) Kalvinista i Anglikanaca
- b) Jevreja
- v) Feničana i Asiraca
- g) Japanaca, Šinto vjeroispovijesti

70. „Gvozdeni zakon oligarhije“ odnosi se na:

- a) povećanje produktivnosti rada putem stroge discipline
- b) društvene promjene na prelazu iz bronzanog doba u gvozdeno doba
- v) koncentraciju moći u vrhu birokratske organizacije
- g) izopačeni oblik monarhije u Aristotelovoj klasifikaciji državnih oblika

LITERATURA ZA PRIPREMU PRIJEMNOG ISPITA

1. Petar Stojaković, Psihologija za II razred gimnazije, Zavod za Udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Sarajevo
2. Sociologija za srednje škole; Braco Kovačević.
3. Sociologija; Mitrović, Petrović